

INSTYTUT EKONOMIKI ROLNICTWA
i GOSPODARKI ŻYWNOŚCIOWEJ
– PAŃSTWOWY INSTYTUT BADAWCZY

AGENCJA
RYNKU ROLNEGO

MINISTERSTWO ROLNICTWA i ROZWOJU WSI

NR
37

RYNEK DROBIU I JAJ

stan i perspektywy

ISSN 1231-255X

ANALIZY
RYNKOWE

MAJ 2010

Analizy są finansowane przez
AGENCJĘ RYNKU ROLNEGO
oraz
INSTYTUT EKONOMIKI ROLNICTWA i GOSPODARKI ŻYWNOŚCIOWEJ
– **PAŃSTWOWY INSTYTUT BADAWCZY**

Spis treści

REASUMPCJA

- I. Uwarunkowania makroekonomiczne – *Tadeusz Chrościcki*
- II. Mięso drobiowe
  1. Podaż – *G. Dybowski*
  2. Przetwórstwo – *M. Kobuszyńska*
  3. Handel zagraniczny – *D. Rycombel*
  4. Popyt – *K. Świetlik*
- III. Jaja spożywcze
  1. Podaż – *G. Dybowski*
  2. Przetwórstwo – *M. Kobuszyńska*
  3. Handel zagraniczny – *D. Rycombel*
  4. Popyt – *K. Świetlik*

**Przy publikowaniu fragmentów analizy oraz informacji i danych liczbowych
prosimy o podanie źródła.**

Analizę przygotowano w Zakładzie Badań Rynkowych IERiGŻ-PIB
Świętokrzyska 20, 00-950 Warszawa
Kierownik Zakładu – doc. dr hab. Jadwiga Seremak-Bulge, tel.: (0-22) 505-46-66

AUTORZY:

dr Grzegorz Dybowski

- Zakład Badań Rynkowych IERiGŻ-PIB • Warszawa
Tel.: (0-22) 505-47-43

mgr Mira Kobuszyńska

- Zakład Badań Rynkowych IERiGŻ-PIB • Warszawa
Tel.: (0-22) 505-46-30

mgr inż. Danuta Rycombel

- Zakład Badań Rynkowych IERiGŻ-PIB • Warszawa
Tel.: (0-22) 505-46-16

dr Krystyna Świetlik

- Zakład Badań Rynkowych IERiGŻ-PIB • Warszawa
Tel.: (0-22) 505-47-07

Analizę zrecenzowała i zatwierdziła w dniu 25.05.2010 r. Rada Rolniczych Analiz Ekonomicznych w składzie:
Zdzisław Adamczyk, Tadeusz Chrościcki, Bogumiła Kasperowicz, Jan Małkowski, Jadwiga Seremak-Bulge, Iwona Szczepaniak,
Stanisław Stańko (wiceprzewodniczący), Zdzisława Wiśniowska-Antonik, Maria Zwolińska (przewodnicząca).
Kolejna analiza wydana będzie we wrześniu 2010 r.

W 2009 roku produkcja mięsa drobiowego wyniosła ok. 1248 tys. ton i była o 7% większa niż w roku poprzednim. Import wzrósł do 76 tys. ton, tj. o 12%, co stanowiło prawie 8% krajowej konsumpcji mięsa drobiowego. Eksport ukształtował się na poziomie również o 12% wyższym niż w 2008 roku i wyniósł 337 tys. ton, tj. 27% produkcji. Zużycie krajowe wzrosło o 6%, a więc w stopniu nieco mniejszym niż produkcja i wyniosło 987 tys. ton. Rozwój rynku w 2009 roku potwierdził jego rosnące uzależnienie od eksportu.

Rok 2009 można uznać za korzystny dla sektora drobiarskiego, który mógł odrobić straty poniesione w trudnym roku poprzednim. Dobra koniunktura na rynku wystąpiła szczególnie w pierwszej połowie roku. Skutkowało to znacznym, bo 13-procentowym wzrostem produkcji mięsa drobiowego w drugim półroczu. W okresie od stycznia do czerwca 2009 roku produkcja wzrosła tylko o 1,5%, co było następstwem poprzedniego okresu dekonunktury. Prawie 90% rocznego przyrostu produkcji mięsa drobiowego wytworzone zostało w drugim półroczu 2009 roku. Krajowe zużycie tego mięsa zwiększyło się, w drugiej połowie roku, znacznie mniej niż produkcja, bo tylko o 8,5%. Wraz z postępującymi zmianami w kanałach dystrybucji, spowodowało to znaczny, bo 14-procentowy przyrost podaży mięsa drobiowego w sieci handlu detalicznego. Stało się też ważną przyczyną odwrócenia dynamiki cen i pogorszenia koniunktury na rynku drobiu w drugiej połowie roku. Umacnianie się złotego w relacji do euro powodowało pogarszanie się opłacalności eksportu, tym bardziej, że przeciętne ceny eksportowe były niższe niż w 2008 roku.

Średnie, roczne ceny skupu żywca drobiowego wzrosły o 6%, koszty pasz i piskląt zmniejszyły się o 4%, ceny zbytu w zakładach drobiarskich zwiększyły się o 11%, a ceny detaliczne o 10,5%. Mimo wolniejszego tempa wzrostu cen skupu niż cen zbytu i cen detalicznych, sytuacja ekonomiczna producentów żywca drobiowego poprawiła się.

W pierwszym kwartale 2010 roku nastąpiło pogorszenie opłacalności produkcji drobiu. Relacja cen żywca kurcząt brojlerów do cen pasz przemysłowych obniżyła się do 2,87 wobec 2,98 w pierwszym kwartale 2009 roku. W produkcji indyków relacja ta ukształtowała się na poziomie 3,88, tj. zbliżonym do uznawanego za granicę opłacalności chowu. W dalszych miesiącach 2010 roku przewiduje się poprawę opłacalności produkcji żywca drobiowego.

Według bieżących szacunków, w 2010 roku produkcja mięsa drobiowego może się zwiększyć w podobnej skali jak w roku poprzednim, tj. o 7% i osiągnąć poziom ok. 1335 tys. ton. Postępował będzie nadal rozwój wymiany międzynarodowej mięsem drobiowym. Przewiduje się, że import wzrośnie do 88 tys. ton, tj. o 16%, a eksport do 380 tys. ton, tj. o 13%. Na zużycie w kraju pozostanie o 6% więcej mięsa drobiowego niż przed rokiem.

Rozwój produkcji przemysłowej w 2009 roku dokonywał się w podobnym cyklu do rozwoju chowu żywca, dominującą część przyrostu tej produkcji wytworzono w drugiej połowie roku. W jej strukturze rodzajowej zwiększył się nieco udział kurcząt, które stanowiły 79% całkowitej produkcji mięsa drobiowego kosztem indyków. Ich udział wyniósł w 2009 roku 18%. Szybciej rosła produkcja mięsa świeżego niż mrożonego. Ok. 83% przemysłowej produkcji mięsa drobiowego pochodziło z dużych firm, zatrudniających powyżej 49 osób.

Przeciętne wyniki finansowe branży drobiarskiej w 2009 roku były bardzo dobre, zbliżone do rekordowych, notowanych w 2007 roku. Wskaźnik rentowności brutto wyniósł 1,84%. Przychody ze sprzedaży wzrosły o 17%, a ze sprzedaży eksportowej o 12%. Aż 91% firm generowało zysk. Znacząco poprawił się wskaźnik rentowności operacyjnej, który wyniósł 4,89%. Równocześnie branża jako całość wykazywała znacznie mniejszą aktywność inwestycyjną. Wartość nakładów inwestycyjnych obniżyła się o 28%, a stopa inwestowania zmniej-

szyła się do 1,03. Udział kosztów finansowych w przychodach netto wzrósł do 1,43%.

W 2009 roku dodatnie saldo handlu zagranicznego drobiem wyniosło 549 mln euro. Było ono o 59 mln euro mniejsze niż w roku poprzednim, mimo powiększenia się różnicy między wolumenem eksportu i importu o 29 tys. ton. Powodem były: spadek cen eksportowych spowodowany recesją u naszych głównych odbiorców, wahania kursu, a także zmiana struktury rzeczowej i geograficznej wywozu na rzecz tańszych asortymentów i nowych państw członkowskich Unii Europejskiej. Nadal głównymi odbiorcami polskiego drobiu były kraje Unii Europejskiej. Wzrost eksportu do krajów trzecich to przede wszystkim efekt 2,5-krotnego zwiększenia wysyłek mięsa drobiowego do Hongkongu. W 2010 roku powiększy się różnica między eksportem i importem w ujęciu ilościowym. Jednak efekt finansowy handlu, który zależy od kształtowania się cen i kursu walutowego, będzie się poprawiał znacząco wolniej.

Wzrost cen detalicznych mięsa drobiowego w 2009 roku przewyższył wzrost cen wieprzowiny. Drób tzw. duży (indyki, gęsi, kaczki) drożał szybciej niż kurczęta. Natomiast wędliny drobiowe drożały wolniej niż przetwory z mięsa czerwonego, przez co stawały się bardziej konkurencyjne. Konsumpcja mięsa drobiowego w gospodarstwach domowych wzrosła znacznie mniej niż spożycie bilansowe, bo tylko o 0,7%. Odnotowano też istotny wzrost popytu na wędliny drobiowe. Wydatki na drób stanowiły nieco większy odsetek całkowitych wydatków na żywność niż w roku poprzednim. W 2010 roku przewiduje się niewielki spadek cen detalicznych drobiu. W pierwszym kwartale obniżyły się one w relacji do analogicznego okresu 2009 roku o ponad 5%. Spożycie może więc ponownie wzrosnąć.

W 2009 roku całkowita produkcja jaj wyniosła 614 tys. ton, a jaj konsumpcyjnych – 554 tys. ton i była o 3,7% większa niż w 2008 roku. Import jaj konsumpcyjnych wzrósł

do 32 tys. ton, a eksport do 160 tys. ton. Zużycie jaj w kraju, w tym na cele konsumpcyjne, wzrosło tylko o 1%. Zwiększa się więc uzależnienie rynku jaj od eksportu, który stanowi już 29% produkcji jaj.

Rok 2009 był okresem bardzo dobrej koniunktury na rynku jaj spożywczych. Ich ceny szybko rosły, a opłacalność produkcji poprawiła się znacząco. Mimo wysokich cen, zwiększał się eksport, co wiąże się z trudnościami podażowymi w niektórych krajach Unii Europejskiej. W 2010 roku przewiduje się dalszy, niemal 5-procentowy wzrost produkcji jaj konsumpcyjnych do poziomu 580 tys. ton, a także dalszy rozwój obrotów handlu zagranicznego o 18-19%. Tempo przyrostu krajowego spożycia będzie znacząco mniejsze niż produkcji. Mimo prognozowanej mniejszej dynamiki wzrostu cen, opłacalność produkcji jaj powinna być nadal relatywnie wysoka.

W 2009 roku utrzymywał się prawdopodobnie wzrostowy trend w produkcji przetworów z jaj, obserwowany w latach poprzednich. Świadczy o tym wysoka dynamika wzrostu eksportu tych przetworów i rosnące zapotrzebowanie rynku wewnętrznego. Hamująco na rozwój ich produkcji wpływał natomiast silny wzrost cen jaj skupowanych do przetwórstwa. W 2009 roku ceny te były średnio o 32% wyższe niż w roku poprzednim.

W 2009 roku o ok. 10% poprawiło się dodatnie saldo obrotów handlu zagranicznego jajami i ich przetworami. Wyniosło ono 121,4 mln euro. Głównymi odbiorcami pozostały kraje Unii Europejskiej. W 2010 roku eksport jaj i ich przetworów może wzrosnąć o 16 tys. ton, a import o 5 tys. ton. Zatem przewaga eksportu nad importem w ujęciu ilościowym powiększy się. Ceny polskich jaj wyrażone w euro przewyższają obecnie ceny w niektórych państwach Unii

Europejskiej. Jeśli te różnice pogłębią się, może to ograniczyć dynamikę rozwoju wywozu.

Szybkie tempo wzrostu cen detalicznych jaj utrzymuje się od połowy 2007 roku. W 2009 roku wskaźnik ich wzrostu 2-krotnie przewyższył tempo wzrostu cen całej żywności. Jaja podrożały względem pozostałych produktów, nośników białka zwierzęcego. W 2010 roku przewiduje się znacznie wolniejsze tempo wzrostu cen detalicznych jaj. Mimo wysokich cen, zahamowaniu uległa spadkowa tendencja spożycia jaj z lat 2006-2008. W niewielkim stopniu utrzymała się ona w gospodarstwach domowych. Również w 2010 roku wzrost spożycia jaj w gospodarstwach domowych wydaje się mało realny z uwagi na wysokie ich ceny, niskie dochody i potaniecie produktów mięsnych. Zwiększać się więc będzie głównie spożycie poza domem oraz zużycie w przemyśle.

SUMMARY

In 2009, production of poultry meat reached ca 1248 thousand tonnes, exceeding by 7% the level of the previous year. Imports rose to 76 thousand tonnes, i.e. by 12%, accounting for nearly 8% of domestic consumption of poultry. Exports also surpassed by 12% the 2008 figure, amounting to 337 thousand tonnes, i.e. 27% of production. Domestic consumption rose by 6%, somewhat less than production, reaching 987 thousand tonnes. Market development in 2009 confirmed its increasing dependency on exports.

The year 2009 may be considered positive for the poultry sector, that was capable of compensating the losses suffered in the difficult preceding year. The good market condition especially in the first half of the year, resulted in significantly rising (by 13%) production of poultry meat in the second half of year. From January to June 2009 production rose only by 1.5%, due to the previous economic slowdown. Almost 90% of the annual increment of poultry production, occurred in the second half of 2009. Domestic consumption of this meat increased in the second half of the year much less than production, only by 8.5%. Combined with advancing changes in distribution channels, it triggered a considerable, 14% growth of poultry meat supply in the retail chain. It also contributed to the reversal of the price trend, and to the deteriorating situation on the poultry market in the second half of the year. The strengthening of the Polish zloty against the Euro reduced the profitability of exports, the more so, considering that average exports prices were below the level of 2008.

The average annual purchase prices of poultry livestock rose by 6%, the costs of feeds and chicks fell by 4%, sales prices in poultry plants increased by 11%, and retail prices by 10.5%. Despite the pace of increase in purchase prices lower than in sale and retail prices, the economic condition of poultry livestock producers, has improved.

In the first quarter of 2010, the profitability of poultry production has deteriorated. The relation of the prices

of livestock broiler chickens to the prices of industrial feeds has fallen to 2.87, against 2.98 in the first quarter of 2009. In production of turkeys this relation was set on 3.88, i.e. close to the figure considered the border of profitability of breeding. The profitability of poultry livestock production is expected to improve later in 2010.

Current estimates indicate that in 2010, the production of poultry meat may rise in a similar proportion to the previous year, i.e. by 7%, reaching ca 1335 thousand tonnes. The development of foreign trade in poultry meat, will continue. Imports are expected to rise to 88 thousand tonnes or by 16%, and exports to 380 thousand tonnes, i.e. by 13%. The volume of poultry meat left for domestic consumption, will exceed the previous year by 6%.

The development of industrial production in 2009 resembled the cycle of livestock breeding growth, the dominant part of the increment of this production was produced in the second half of the year. Its type structure featured slightly rising share of chickens, accounting for 79% of total production of poultry meat, to detriment of turkeys. Their share in 2009 was 18%. The production of fresh meat was rising faster than of frozen. About 83% of the industrial production of poultry was provided by large firms with more than 49 personnel.

The average financial results of the poultry sector in 2009 were very good, close to the record high figures posted in 2007. The gross profitability index was 1.84%. Revenues from sales grew by 17%, and from exports by 12%. As many as 91% of firms generated profit. Also, the operating profitability index has improved significantly, reaching 4.89%. At the same time, the sector as a whole has been demonstrating much less investment activity. Investment expenditure decreased by 28%, the investment rate fell to 1.03. The share of financial costs in net revenues, rose to 1.43%.

In 2009, the foreign trade surplus in poultry was 549 mn Euros. Which was by 59 mn less than in the previous year, despite the increasing difference

between exports and imports, by 29 thousand tonnes. It was due to falling export prices triggered by recession affecting our main recipients, currency rate fluctuations, as well as the change in material and geographical structure of deliveries, to the benefit of cheaper assortments and new member countries of the European Union. The EU continued as the main destination for Polish poultry. Rising exports to third countries were mainly generated by a 2.5-fold growth in poultry deliveries to Hong Kong. In 2010, the gap between exports and imports in volume terms, will deepen. However, the financial effect of trade, that is conditioned by price and currency rate changes, will improve importantly slower.

The rise of retail prices for poultry meat in 2009, has surpassed the rise of pork prices. The so-called large poultry (turkeys, geese, ducks) grew more expensive faster, than chickens. Whereas prices of poultry hams rose at a slower pace than processed red meat, thus becoming more competitive. The consumption of poultry meat in households rose much less than the balanced consumption (production plus imports less exports) - only by 0.7%. Also, significantly rising demand for poultry hams has been observed. Poultry expenditure accounted for a slightly higher part of total expenditure on foods, than in the previous year. In 2010, retail prices of poultry are expected to drop slightly. In the first quarter, they fell against the same period of 2009, by over 5%. Therefore, consumption may rise again.

In 2009, total production of eggs reached 614 thousand tonnes, of consumer eggs 554 thousand tonnes, i.e. by 3.7% above the 2008 level. Imports of consumer eggs increased to 32 thousand tonnes, exports to 160 thousand tonnes. The overall domestic use of eggs, for consumption included, rose by only 1%. Thus, the egg market's dependency on exports is increasing, at exports achieving already 29% of egg production.

The year 2009 was marked by a very good situation on the consumer eggs market, their prices rising ra-

pidly, profitability of production improving significantly. Despite high prices, exports have increased, due to supply problems in some EU countries. In 2010, a further almost 5% rise of consumer eggs production is expected, to reach 580 thousand tonnes; also further expanding foreign trade, by 18-19%. The pace of domestic consumption growth will be remarkably smaller than of production. In spite of the forecasted slower rise of prices, the profitability of egg production should remain relatively high.

In 2009, the rising trend in egg processing production, observed in previous years, was probably continuing. Which is proved by a highly dynamical rise in exports of these

processed products, and increasing demand on the internal market. While a slowdown effect on rising production was triggered by a strong increase of the prices of eggs purchased for processing. In 2009 these prices were above those of the previous year, by 32% on average.

In 2009, the foreign trade surplus in eggs and its processed products, has improved by ca 10%. Worth EUR 121.4 million. EU countries continued as main recipients. In 2010, exports of eggs and their products may increase by 16 thousand tonnes, imports by 5 thousand tonnes. Thus, the advantage of exports over imports in volumes, will increase. The prices of Polish eggs expressed in Euros, currently exceed the prices in some

EU countries. If these differences deepen, it may slow down the expansion of deliveries.

The fast growth of retail prices of eggs has been continuing since mid-2007. In 2009, it exceeded two-fold the rise of prices of all foods. Eggs have grown more expensive against other animal protein carriers. In 2010, retail prices of eggs are expected to rise much more slowly. Despite high prices, the decremental trend in egg consumption of 2006-2008, was stopped. It continues slightly pronounced, for households. Also in 2010 a rise in egg consumption by households seems unlikely, due to their high prices, low incomes, and cheaper meat products. Thus, consumption will mainly grow outside households, as will the use in industry.

W serii Analizy Rynkowe w najbliższym czasie ukaza się:

1. Rynek rzepaku (37) • czerwiec 2010,
2. Rynek owoców i warzyw (36) • czerwiec 2010,
3. Rynek cukru (37) • czerwiec 2010,
4. Rynek pasz (28) • wrzesień 2010,
5. Rynek mięsa (39) • wrzesień 2010,
6. Rynek drobiu i jaj (38) • październik 2010,
7. Rynek mleka (39) • październik 2010,
8. Rynek zbóż (39) • październik 2010,
9. Rynek ziemniaka (37) • październik 2010,
10. Rynek rzepaku (38) • październik 2010,
11. Rynek ryb (14) • listopad 2010,
12. Handel Zagraniczny Produktami Rolno-Spożywczymi (32) • listopad 2010,
13. Rynek owoców i warzyw (37) • listopad 2010,
14. Popyt na żywność (12) • marzec 2011.

SZYBKO! TANIO! PROFESJONALNIE!

Proponujemy Państwu:

INSTYTUT EKONOMIKI ROLNICTWA
I GOSPODARKI ŻYWNOŚCIOWEJ
PAŃSTWOWY INSTYTUT BADAWCZY

Usługi drukarskie:

- czasopisma
- książki
- ulotki
- katalogi
- albumy
- wizytówki
- materiały szkoleniowe
- materiały konferencyjne
- druki samokopiujące etc.

Usługi introligatorskie:

- oprawa spiralna
- oprawa zeszytowa
- oprawa bezszwowa
- foldery/broszury
- inne usługi

Nasze usługi wykonujemy bazując na najlepszej dostępnej technologii. Począwszy od formy przesłania wszystkich materiałów drogą elektroniczną (FTP), poprzez obróbkę DTP, druk cyfrowy na OCE VarioPrint 2100 oraz OCE CS 250, kończąc na mnogości usług introligatorskich.

Próby wydruku na różnych gatunkach papierów i folii dostępne są w Dziale Wydawnictw Instytutu, ul. Świętokrzyska 20.

Ceny na zamówienia obliczane są na podstawie kalkulacji wstępnej. Jeśli mają Państwo pytania dotyczące naszych usług, bądź cen, prosimy o kontakt.

Dział Wydawnictw IERiGŻ-PIB:

tel. (022) 50 54 520

(022) 50 54 685

fax (022) 50 54 636

e-mail: dw@ierigz.waw.pl

slipski@ierigz.waw.pl

Prenumerata Analizy (2 zeszyty) w 2010 roku wynosi 40 zł.

Zamówienia z podaniem tytułu i ilości egzemplarzy prosimy kierować do Działu Wydawnictw Instytutu Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej – Państwowego Instytutu Badawczego, ul. Świętokrzyska 20, skr. poczt. 984, 00-950 Warszawa. Tel.: (0-22) 505-46-85, faks: 50-54-636
e-mail: dw@ierigz.waw.pl <http://www.ierigz.waw.pl>